

Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdür Yardımcısı Sayın Bahar Güçlü,
Değerli Meclis Üyeleri,
Saygıdeğer Meslek Komitesi Başkanları,
Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,

Temmuz ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor ve hepinizi Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime her zaman olduğu gibi, ekonomik deđerlendirmelerimle başlamak istiyorum.

Haziran ayında;

İhracat → 18 milyar 569 milyon dolar (% - 10,6)

(Bu azalışta, haziran ayında dokuz günlük bayram tatili)

En fazla ihracat yapılan ilk beş ülke;

*Almanya → 1 milyar 494 milyon dolar (% - 1,2)

*ABD → 1 milyar 227 milyon dolar (% - 0,5)

*İngiltere → 973 milyon dolar (% - 0,5)

*İtalya → 942 milyon dolar (% - 0,3)

*İrak → 838 milyon dolar (% - 0,7)

İthalat → 25 milyar 4 milyon dolar (% - 4,1)

*Yatırım (Sermaye) malları → 3,7 milyar dolar (% - 4,6)

*Hammadde (Ara mallar) → 17,6 milyar dolar (% - 5,4)

*Tüketim malları → 3,8 milyar dolar (% + 3,4)

En fazla ithalat yaptığımız ülkeler;

*Çin → 3 milyar 362 milyon dolar (% - 1,4)

*Rusya → 2 milyar 923 milyon dolar (% + 0,4)

*Almanya → 1 milyar 906 milyon dolar (% - 0,4)

*İtalya → 1 milyar 156 milyon dolar (% + 0,2)

*ABD → 1 milyar 145 milyon dolar (% + 0,1)

Üretim ve yatırıma yönelik kalemlerde artış olmasını beklerken, tüketim malları ithalatında daha dikkatli davranılması gerektiğini düşünüyoruz.

Dış ticaret açığı → 6 milyar 435 milyon dolar (% + 21,4)

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre haziran ayında Kocaeli'den gerçekleşen;

*İhracat → 3 milyar 48 milyon dolar (% - 0,5)

*İthalat → 6 milyar 188 milyon dolar (% - 3,4)

İlk altı aylık döneme baktığımızda;

*İhracat → 19 milyar 658 milyon dolar (% + 5,3)

*İthalat → 38 milyar 646 milyon dolar (% - 2,2)

Ticaret Bakanlığı'nın, firmaların üretim yerleri esas alınarak hesaplanan ihracat istatistiklerinin haziran verilerine baktığımızda;

İstanbul → 4 milyar 31 milyon dolar (% - 17,6)

Kocaeli → 2 milyar 231 milyon dolar (% - 8,8)

İzmir → 1 milyar 555 milyon dolar (% - 18,9)

Bursa → 1 milyar 262 milyon dolar (% - 20,9)

Ankara → 978 milyon dolar (% + 9,7)

Enflasyon verilerine baktığımızda haziran ayında;

TÜFE → % 71,60 (aylık → % 1,64)

ÜFE → % 50,09 (aylık → % 1,38)

Beklentilere paralel, baz etkisiyle de düşüş gerçekleştiğini görüyoruz.

ÜFE bazlı reel efektif döviz kuru (haziran) → 94,30

Endeksin 100 olması durumunda dolar haziran ayında → 38,1428 TL

Haziran dolar → 32,4674 TL (%14,9 daha düşük seviyede)

1 Nisan dolar → 32,4151 TL

3 Haziran dolar → 32,2114 TL

14 Haziran dolar → 32,5164 TL

20 Haziran dolar → 32,6298 TL

1 Temmuz dolar → 32,6795 TL

Dolar bugün → 33,08 TL

Diğer taraftan; TL'nin dolar karşısında aylık carry trade getirisi;

Nisan → % 3,88

Mayıs → % 4,20

Haziran → % 0,85

Ülkemize carry trade girişini ortalama 20 milyar dolar alırsak %4 faiz oranı ile 800 milyon dolar faiz ödüyoruz.

Bu arada, dünyanın en büyük elektrikli araç üreticilerinden BYD'nin ülkemize yapacağı 1 milyar dolarlık yatırımın ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Keşke her yıl ülkemize bu ölçekte 20-30 adet yatırım çekebilsek.

Mayıs ayında yıllık Cari Açık → 25 milyar 191 milyon dolara geriledi.

Aylık açık → 1,23 milyar dolar

Yıllık açıktaki 6.5 milyar dolarlık iyileşmede, dış ticaret açığındaki düşüş ve turizm gelirlerindeki artış etkili.

Dış ticaret açığı → 4,2 milyar dolar (2023 → 10,5 milyar dolar idi)

Hizmetler dengesi → 4,7 milyar dolar (2023 → 3,9 milyar dolar idi)

Haziran'da dış ticaret açığındaki yükselişin cari açığa yansiyebileceğini ancak turizm gelirlerinin katkısı da açığı sınırlayacaktır.

Sanayi Üretimi (mayıs-yıllık) → % - 0,1

Aylık → % + 1,7

Sektörler;

	Yıllık Artış (%)	Aylık Artış (%)
Toplam Sanayi	- 0,1	1,7
İmalat Sanayi	-0,4	2,1
Ara Malı	0,3	0,7
Enerji	4,3	-0,9
Sermaye Malı	-3,3	5,1

Orta-Yükse teknoloji	2,8	7,3
Yüksek teknoloji	-18,0	-5,2

İşsizlik oranı (mayıs) → yüzde 8,4

(Geçen yılın aynı ayına göre 1,1 puan / Bir önceki aya göre 0,1 puan geriledi.)

Nisan'dan Mayıs'a;

Çalışabilir Nüfus → 36 bin kişi arttı.

İşgücüne katılanlar → 245 bin kişi arttı.

İstihdam edilenler → 273 bin kişi arttı.

Mayıs itibariyle toplam istihdam sayısı → **32 milyon 920 bin kişi**. (En yüksek)

(Nisan 2024 → 32 milyon 647 bin kişi. *Revize öncesi* → 32 milyon 619 bin kişi idi.)

Hedefimiz istihdamı her ay en az 100 bin kişi daha arttırmak olmalı.

Bütçe (Haziran) → 275 milyar 280 milyon TL açık verdi.

*Gelirler → 591,21 milyar TL (+ %120,4)

*Giderler → 866,49 milyar TL (+ %77,6)

*Ocak-Haziran bütçe açığı → -747,18 milyar TL

Gelirler alt kalemleri;

Vergi gelirleri → 483,12 milyar TL (+ %109,0)

Vergi gelirlerinin alt kalemleri;

-Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler → 120,08 milyar TL (+ % 114,0)

-Dahilde alınan Mal ve Hizmet Vergileri → 226,93 milyar TL (+ % 171,6)

-İthalden alınan KDV → 96,38 milyar TL (+ % 47,2)

Giderler alt kalemleri;

-Cari Transferler → 370,86 milyar TL (+ %44,7)

-Personel Giderleri → 207,69 milyar TL (+ %92,9)

-Sermaye Giderleri → 72,94 milyar TL (+ %184)

Bu arada Meclise sunulan "Vergi Kanun Teklifi" ile ilgili bilgi notunu dışarıda bulabilirsiniz.

Kanunun yasalaşmasından sonra Odamızda bir bilgilendirme toplantısı yapacağız.

Aylık Faaliyetler...

26 Haziran → Kocaeli Sanayi Odası Şahabettin Bilgisu Çevre Ödül Törenimizin 30'uncusunu, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sn. Mehmet Özhaseki'nin teşrifleriyle gerçekleştirdik.

Ödül törenimizde;

Teşvik Ödülü

- Sönmez Transformatör Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Büyük Ölçekli İşletme Kategorisi Tedarik Sanayi Çevre Ödülü

- Linde Opsan Otomotiv Parça San. ve Tic. A.Ş.

Büyük Ölçekli İşletme Kategorisi Makina Sektörü Çevre Ödülü

- Systemair Hsk Havalandırma Endüstri San. ve Tic. A.Ş.

Büyük Ölçekli İşletme Kategorisi Otomotiv Ana Sanayi Çevre Ödülü

- Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. – Kocaeli

Büyük Ölçekli İşletme Kategorisi Çevre Ödülü

- Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş. – Tuzla firmalarının oldu.

Ödül almaya hak kazanan ve başvuruda bulunan tüm firmalarımızı tebrik ediyorum.

27 Haziran → Oda Orkestramızın 'Yaza Merhaba Konseri'ni yoğun bir katılımıla gerçekleştirdik.

Şef Prof. Dr. Revnak Yengi yönetiminde düzenlenen konserimizde bizleri yalnız bırakmayan konuklarımıza ve sanatseverlere teşekkür ediyorum.

11 Temmuz → Başkanlığını sürdürdüğüm İktisadi Kalkınma Vakfı'mızın 62'nci Olağan Genel Kurulu'nu değerli konuklarımız ve delegelerimizin katılımlarıyla gerçekleştirdik.

16 Temmuz → Malatya Valiliğine atanan Valimiz Sayın Seddar Yavuz için Oda Başkanlarının, OSB Başkanlarının ve sanayicilerin katılımı ile bir veda yemeği düzenledik.

Değerli Meclis Üyeleri,

Bugün birkaç konuya değinmek istiyorum.

1. Gri Su

Bildiğiniz üzere su kaynaklarımız, Kocaeli'nin sürdürülebilir kalkınması ve ekolojik çevrenin korunması için hayati öneme sahip.

Özellikle iklim değişikliği nedeni ile yağışların yeterli olmadığı bu dönem, su konusundaki hassasiyeti daha da arttırdı.

Su kaynaklarımızın daha verimli kullanılabilmesi için KBB; 2014 yılından bu yana evsel atıksu arıtma tesis çıkış sularından gri su elde ediyor.

İçilebilir temiz şebeke suyu yerine bu gri suyun kullanılması gerektiğini düşünüyoruz.

İSU tarafından yürütülen "Geri Kazanım Suyu Projesi" → yıllık 48 milyon m³ kapasiteye sahip

Bu sular;

*Sanayi de proses suyu olarak ve

*yeşil alanların sulanması için kullanılıyor.

Kocaeli'de sanayide tüketilen su miktarı ise toplam → yıllık 50 milyon m³

Dolayısıyla tesislerimizin proses suyu ihtiyaçlarında geri kazanım suyu alternatif bir çözüm kaynağı.

Şuan 9 sanayi kuruluşumuz (TÜPRAŞ, Goodyear, Prometeon, Air Liquid, Entek, Federal Mogul, Koruma, Shell, Habaş) ve 2 OSB'miz (Alikahya OSB, Asım Kibar OSB) proseslerinde gri suyu kullanıyor.

Bununla birlikte gri su kullanımı ile maliyetlerimizin düşeceğini hatırlatmak isterim.

Gri su, şebeke suyuna göre yüzde 78 oranında fiyat avantajı sunuyor.

ABONE TÜRÜ	SU BEDELİ	ATIK SU	KDV	TOPLAM
SANAYİ	77,569	38,7845	4,66	121,01
SANAYİ (ORTAK ARITMA TESİSİ OLAN OSB)	77,569	0,000	0,78	78,35
<i>GERİ KAZANIM SUYU- SANAYİ</i>	12,557	12,557	2,52	27,63

GERİ KAZANIM SUYU- ORT. ARITMA TESİSİ OLAN OSB	12,557	0,000	1,26	13,82
--	--------	-------	------	-------

Gri suyun sanayide kullanılması için seferberlik başlatmalıyız.

Kocaeli olarak gri su kullanımında öncü olmalı, Türkiye sanayisine örnek olmalıyız.

Ayrıca Yeşil Mutabakat çerçevesinde bu kapsamda fonlar varsa onlardan da faydalanmalıyız.

Konuyla ilgili İSU Genel Müdürü Sayın Ali Sağlık'ı da yine Meclis Toplantımızda ağırlayarak ayrıntılı bilgi alabiliriz.

Değerli Üyeler,

Geçen hafta TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Toplantısı'nda Konsey Başkanı Sayın Ömer Aras çok güzel bir konuşma yaptı.

Sayın Aras'ın konuşmasında değindiği birkaç konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum. İsteyen üyeler ile konuşmanın tamamını da paylaşabiliriz.

Konuşmasında; dünyadaki değişimi dört ana başlık altında toplayabileceğimizi belirtti.

1. İklim, (Yeşil dönüşümü kaçırmamak için hareket etmeli ve uyum kapasitesini artıracak tedbirleri hızla hayata geçirmeliyiz.)

2. Demografi, (Bugün hem ülkemiz hem dünya çok ciddi bir demografik dönüşümden geçiyor. Yaşlanan nüfus, kentleşme ve ülkeler arası göçler demografik değişimin üç temel göstergesi.)

3. Jeopolitik (Bugün küresel sistem hem ekonomik hem siyasi hem de yönetim açısından ciddi bir krizden geçiyor. Türkiye coğrafi konumuyla, tarihsel olarak hem doğuyla hem batıyla güçlü bağlara sahip olmasıyla, belki de en çok AB ilişkileriyle, bu jeopolitik değişimden yararlanma imkanına sahip. Akılcı politikalarla jeopolitik değişimi fırsata çevirmeliyiz.)

4. Teknoloji (Hayatımızın her yönünü etkileyen, siyasi ve ekonomik gücün el değiştirmesine neden olan teknolojik değişimi kaçırmamalıyız.)

Bu 4 ana unsurda güçlü ve dayanıklı bir ekonomi, toplum ve ülke yaratmak için farklı yapmamız gerekenleri de dört ana başlıkta özetledi.

1. Hukukun üstünlüğü,

2. Eğitim ve liyakat,
3. Teknoloji üretmek ve inovasyon,
4. Verimlilik ve ihracata dayalı ekonomik büyüme modeli.

Temel yapılması gereken bu stratejilere biz de katılıyoruz. Zaten Meclis konuşmalarımızda bu konuları sürekli dile getiriyoruz.

Sayın Genel Müdür Yardımcım,

İlimiz ile ilgili birkaç veriyi sizinle paylaşmak istiyorum.

Kocaeli yüzölçümü bakımından küçük, ancak katma değeri bakımından önemli bir il. (en küçük 7. il)

Türkiye dış ticaretinin yüzde 19,2'si ilimizden gerçekleştiriliyor.

Kocaeli Gümrüklerinden alınan verilere göre 2023 yılında ilimizden;

- 38,01 milyar dolar ihracat,
- İlimizin Türkiye ihracatındaki payı → % 14,88
- Kocaeli'nin kişi başı ihracatı → 18.108 dolar (TR kişi başı ihracatı → 2.996 dolar)
- 80,6 milyar dolar ithalat gerçekleştirildi. (İlin TR ithalatındaki payı: %22,3)

Ticaret Bakanlığı tarafından firmaların merkezlerinin bulunduğu iller baz alınarak açıklanan verilere göre ise; 2023 yılında ilimiz İstanbul'un ardından ikinci sırada yer alıyor.

Kocaeli → 30 milyar 717 milyon dolar (% + 0,3) (İstanbul → 59 milyar 381 milyon dolar)

Kocaeli'yi bir ülke olarak düşünürsek, OECD verilerine göre dış ticarete 40. sıradayız. (Litvanya, Lüksemburg, Letonya gibi AB üyelerinden fazla)

Kocaeli; İstanbul'dan sonra toplanan vergilerin %10,78'ini karşılayan ikinci il. (2023 yılı)

*İlimizin 2023 yılında ödediği vergi → 485 milyar 300 milyon TL

*Bu rakam, Türkiye'nin genelinde 69 ilin vergi gelirlerinin toplamından fazla. (459,027 milyar TL)

*Kocaeli'nin 2023 yılında kişi başına ödediği vergi geliri → 230 bin 776 TL

*Türkiye ortalaması → 52 bin 720 TL (Devlete en fazla kazanç sağlayan il)

Sayın Genel Müdür Yardımcım,

Bildiğiniz üzere yeni dünya düzenindeki normalleşmenin "Yeşil ve Dijital" olması planlanıyor.

En önemli ticaret ortağımız olan Avrupa Birliği için bu iki konu en temel öncelik haline geldi.

Haliyle dijitalleşme ve karbonsuzlaşma bizlerin de en önemli gündemi.

Bu kapsamda Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının 1 Ekim 2023'teki geçiş aşaması başladı.

2026 Ocak ayında ise vergilendirme süreci başlayacak.

TEPAV tarafından yapılan ankete göre, Çin ve Rusya'nın ardından Türkiye, SKDM'den en fazla etkilenecek üçüncü ülke.

Ayrıca anket; Türkiye'de her 4 şirketten yalnızca birinin karbon ayak izi hesabı yapabildiğini ortaya koyuyor.

Bu sonuçlar firmalarımızın bu sürece adapte olabilmeleri için uzun bir yolumuz olduğunu gösteriyor.

Firmaların bu sürece hazırlıklı olmaları için TOBB ve Odalar olarak projeler geliştiriyor ve eğitim organizasyonları düzenliyoruz.

*Karbon ayak izi hesaplamaları konularında eğitim ve danışmanlık,

*Bu kapsamda AB ve Kalkınma Ajansı Projeleri,

*Üyelerimizin yenilenebilir enerjiye ulaşabilmeleri için Anadolu'da güneş enerjisi santrali kurabilmek adına bir GES şirketi kuruluşu,

*Bakanlığımızın Yardım Masası eğitimlerine iştirak,

Ticaret Bakanlığımızın koordinatörü olduğu Yeşil Mutabakat eylem Planı ve yeni iklim yasası çalışmaları sanayi kesimini çok yakından ilgilendiriyor.

Aslında ETS konusunda siz ve diğer bakanlıklarımız ile çalışıyoruz.

AB ile uyumlu ETS'nin ülkemizde de kurulması için biraz acele etmemiz gerektiğini düşünüyoruz.

Sözlerime son verirken bugünkü toplantımıza katılımınızdan dolayı teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına sizleri saygıyla selamlıyorum.